

2. Agregovaný popis potřeb škol na území ORP Příbram

únor 2022

Tento dokument vznikl v rámci projektu MAP II ORP Příbram
Číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011094

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1 ÚVOD

Do projektu MAP II ORP Příbram je zapojeno celkem 20 základních, 37 mateřských a 4 základní umělecké a 1 speciální škola. V rámci klíčové aktivity projektu č. 2 byly zjišťovány jejich potřeby ve 4 oblastech:

1. Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu žáků
2. Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu žáků
3. Rozvoj potenciálu každého žáka a rovný přístup ke vzdělání
4. Další potřeby rozvoje škol

Dle dokumentu Postupy MAP II se školy mají vyjadřovat v každé z výše uvedených oblastí k následujícímu:

1. Co proběhlo dobře
2. V čem byla škola úspěšná
3. V čem by se škola mohla zlepšit
4. V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

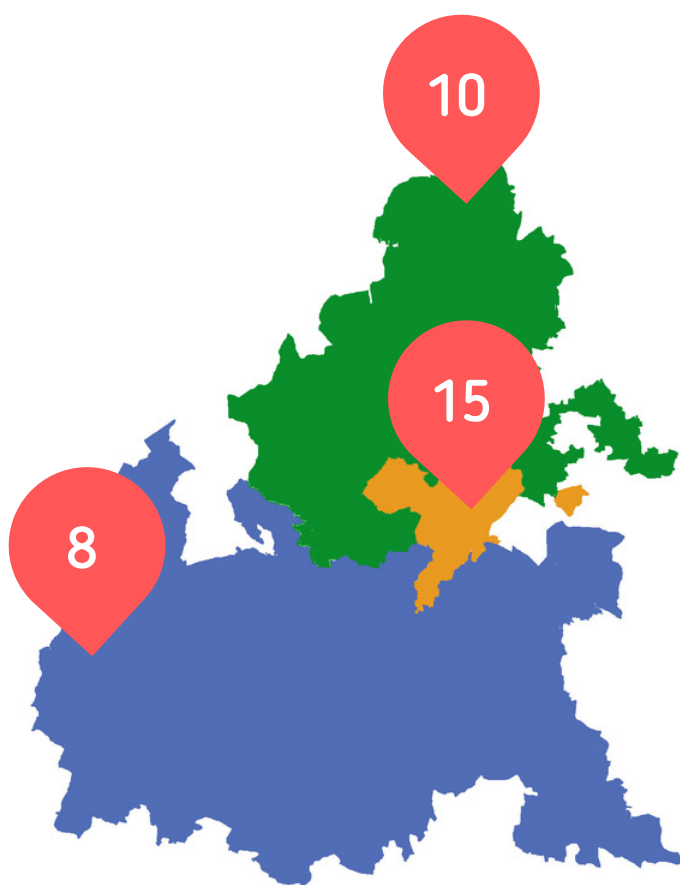
Sběr potřeb škol během realizace projektu již jednou probíhal, a to v roce 2019.

V listopadu 2021 byly odborným garantem strategického plánování aktualizovány již vytvořené dotazníky. Některé otázky se během prvního sběru potřeb ukázaly jako matoucí či odpovědi na ně nebyly vypovídající. Tyto otázky byly z dotazníků odstraněny. Dotazníky byly rozeslány všem školním koordinátorům, kteří jsou prostředníky mezi realizačním týmem projektu a jednotlivými školami. Jejich úkolem bylo ve spolupráci s pedagogy zajistit vyplnění dotazníků. Protože dotazníky jsou opravdu rozsáhlé, měly školy přibližně měsíc na jejich vyplnění.

Na počátku roku 2022 začal odborný garant strategického plánování jednotlivé dotazníky vyhodnocovat. Z kapacitních důvodů se realizační tým projektu rozhodl, že primárně budou vyhodnoceny pouze odpovědi na povinné otázky (dle dokumentu Postupy MAP II).

2 MATEŘSKÉ ŠKOLY

V projektu je zapojeno celkem 37 mateřských škol z celého území ORP Příbram. Dotazník vyplnilo 33 z nich. Z toho 10 mateřských škol se nachází na území MAS Brdy, 8 na území MAS Podbrdsko a 15 přímo na území města Příbram. Tyto školy navštěvovalo k 30. 9. 2021 celkem 2 087 dětí. Celková kapacita je 2 165 dětí. Naplněnou kapacitu má 45,4 % MŠ, které vyplnily dotazník.

2.1 Čtenářská pregramotnost

1 dotazník

33 mateřských škol

4 povinné otázky

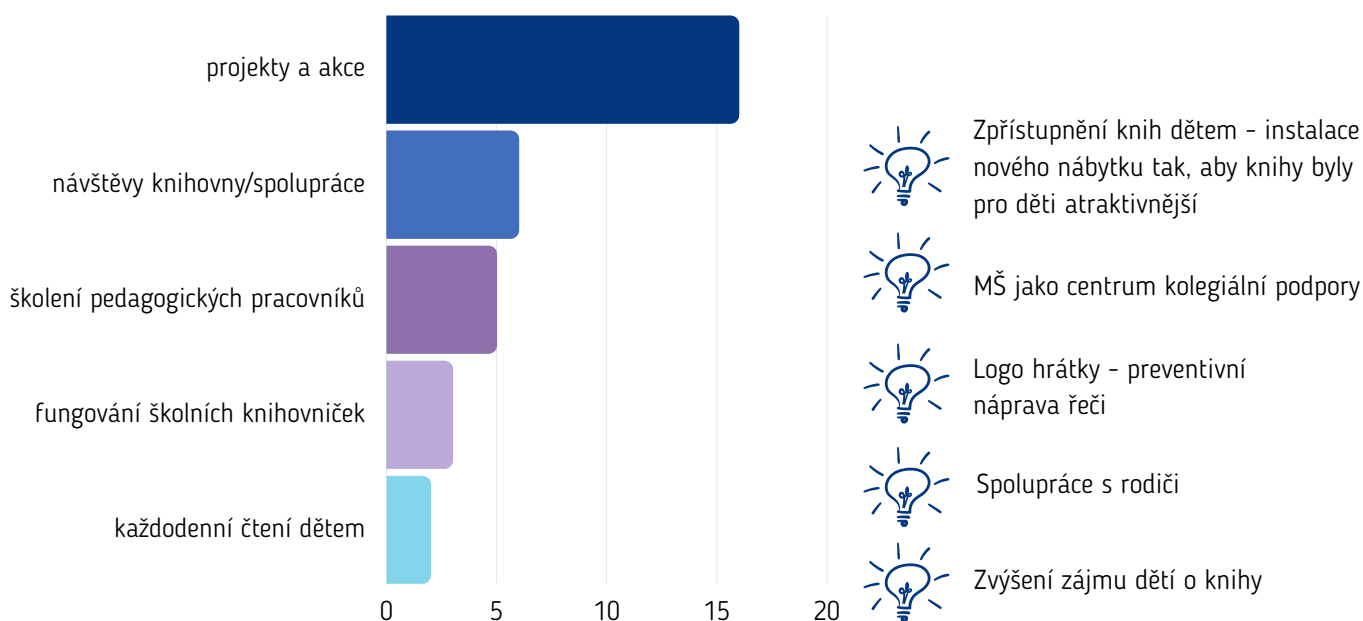
132 odpovědí k vyhodnocení

Čtenářská pregramotnost je soubor postupně se rozvíjejících předpokladů pro čtení a psaní u dětí v široké době před nástupem do školy. Jedná se o komplex schopností, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro zahájení a úspěšné rozvíjení čtenářské gramotnosti i jejímu užívání v různých sociálních i individuálních kontextech (Kucharská, 2014).

Pokud bychom výše uvedenou definici chtěli zestručnit, pak můžeme říci, že v rozvoji čtenářské pregramotnosti nejde o výuku čtení. Jde především o podporu rozvoje oblastí, které jsou potřebné pro výuku čtení.

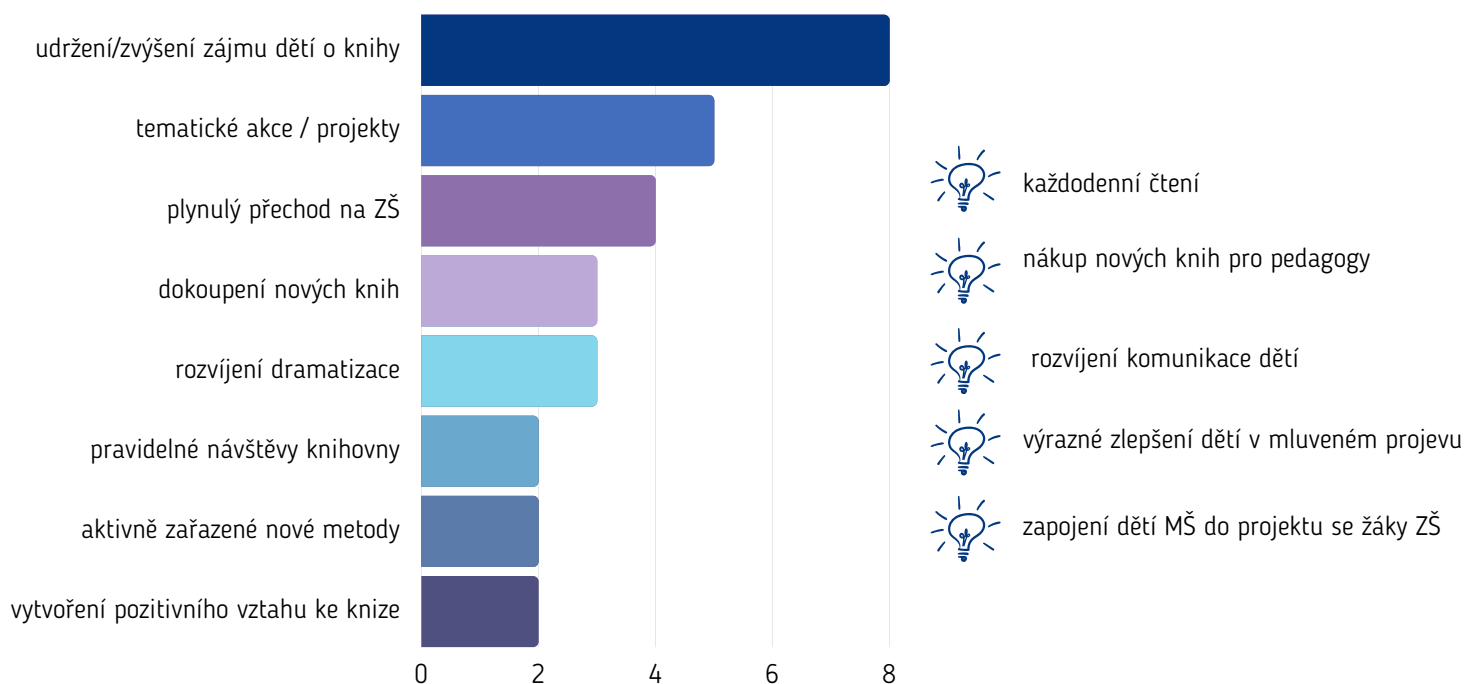
Následuje grafické znázornění odpovědí na 4 povinné otázky. Graf vlevo ukazuje četnost jednotlivých odpovědí. Jsou v něm zařazeny odpovědi, které byly uvedeny minimálně dvakrát. Vpravo jsou pak uvedeny odpovědi, které zpracovatelé tohoto dokumentu přišly zajímavé či unikátní.

Co proběhlo dobře

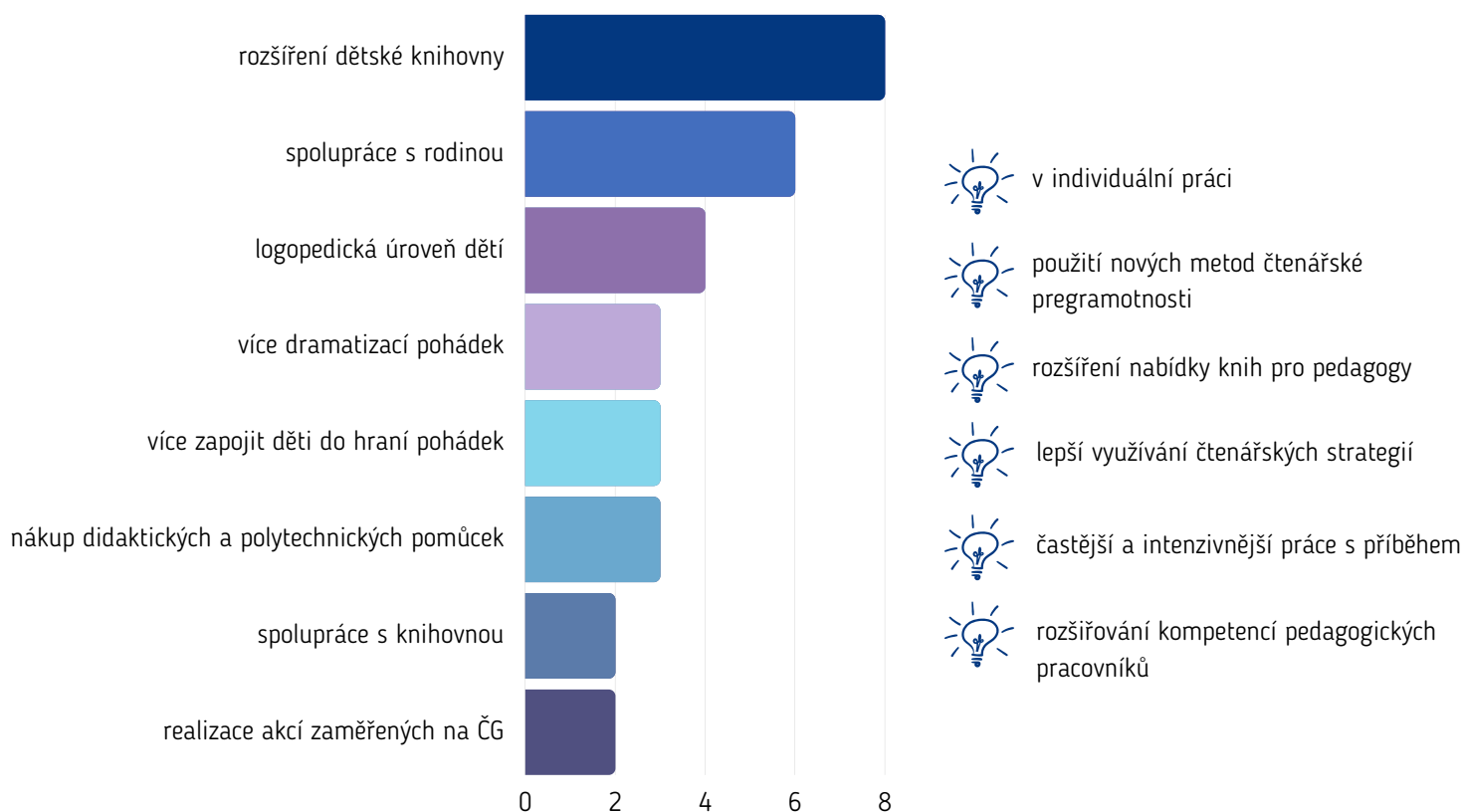
Jako příklad projektů a akcí, které probíhaly dobře školy uvádějí Noc s Andersenem, Noc s knihou, Předčítej babičko, Pojd'te si číst, Čteme s rodiči, Den s knihou apod. Ve zmíněných školních knihovničkách si mohou děti se svými zákonnými zástupci půjčovat knihy domů.

V čem byla škola úspěšná

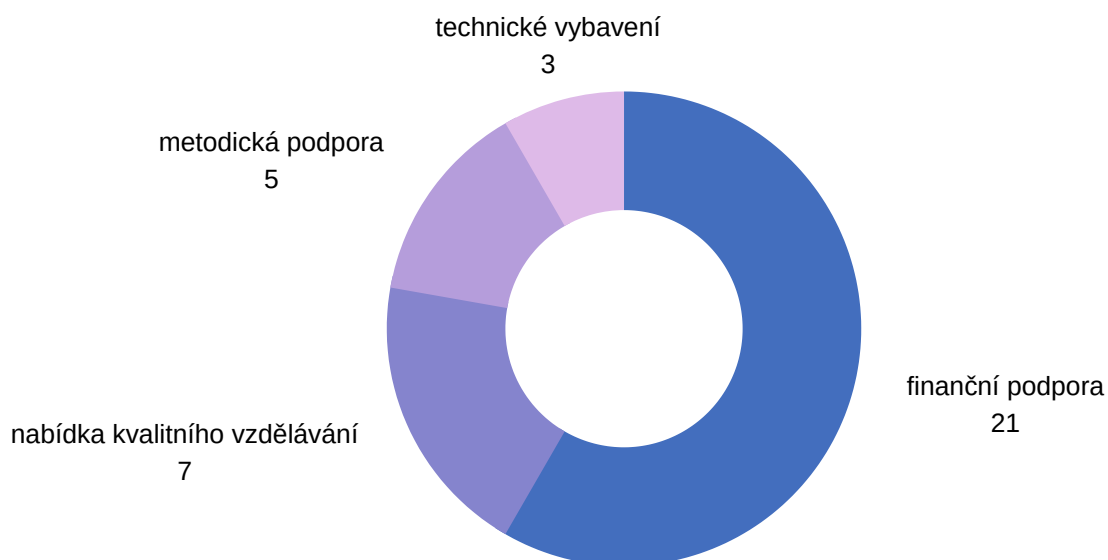
Projekty, ve kterých byly školy úspěšné, jsou například Noc s knihou či Čtenářský deník. V rámci druhého zmíněného projektu čtou děti knihu s rodiči a pak o ní ve školce vypráví. Společně s rodiči děti také vyráběly vlastní knihu či leporelo. Plynulý přechod na ZŠ znamená, že děti mají odpovídající výslovnost a ostatní schopnosti a dovednosti potřebné pro vstup na ZŠ.

V čem by se škola mohla zlepšit

S rodinou by školy chtěly spolupracovat na rozvoji předčtenářských kompetencí. Společně ještě více vést děti ke čtení a zároveň podporovat v četbě i rodiče. V rámci zvýšení logopedické úrovně by se školy chtěly zaměřit například na správnou výslovnost.

V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Nejvíce školy vyjadřovaly potřebu finanční podpory. Využily by ji různě – na nákup dětských knih, na nákup technického vybavení či didaktických pomůcek. V nabídce dalšího vzdělávání by se dle škol mělo objevit také školení v oblasti nabídky nových knih. Vychází mnoho nových titulů a pro pedagogy je obtížné si udržet přehled. Kromě již zmíněného jedna škola vyjádřila potřebu pomoci v motivování rodičů k většímu zájmu a iniciativě.

2.2 Matematická pregramotnost

1 dotazník

4 povinné otázky

33 mateřských škol

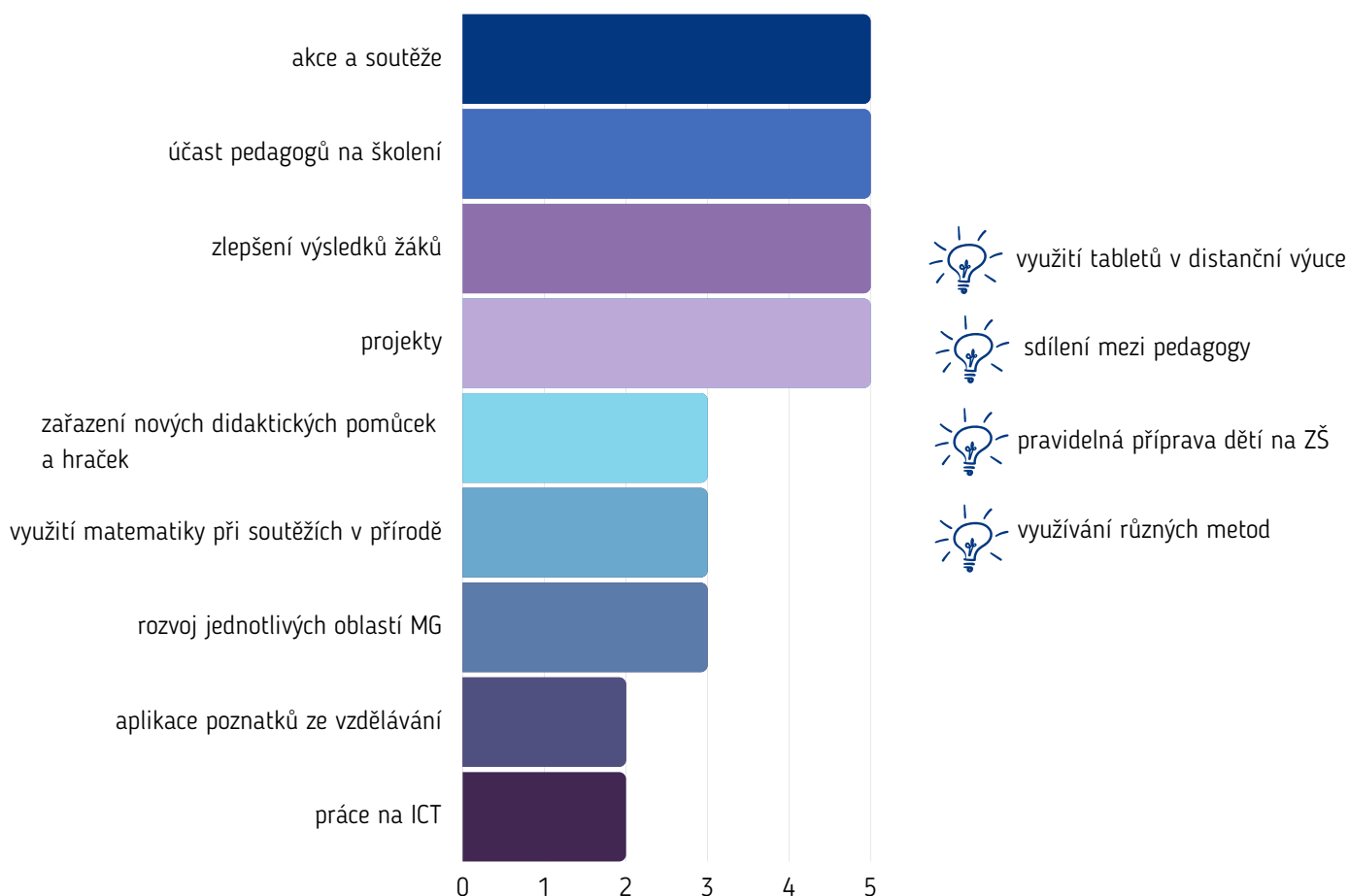

13ě odpovědí k vyhodnocení

Matematická pregramotnost je soubor postupně se rozvíjejících předpokladů pro matematiku u dětí v době před vstupem do školy. Jedná se o komplex schopností, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro zahájení a úspěšné rozvíjení matematické gramotnosti i její užívání v různých individuálních i sociálních kontextech (Novák, Nováková, 2019).

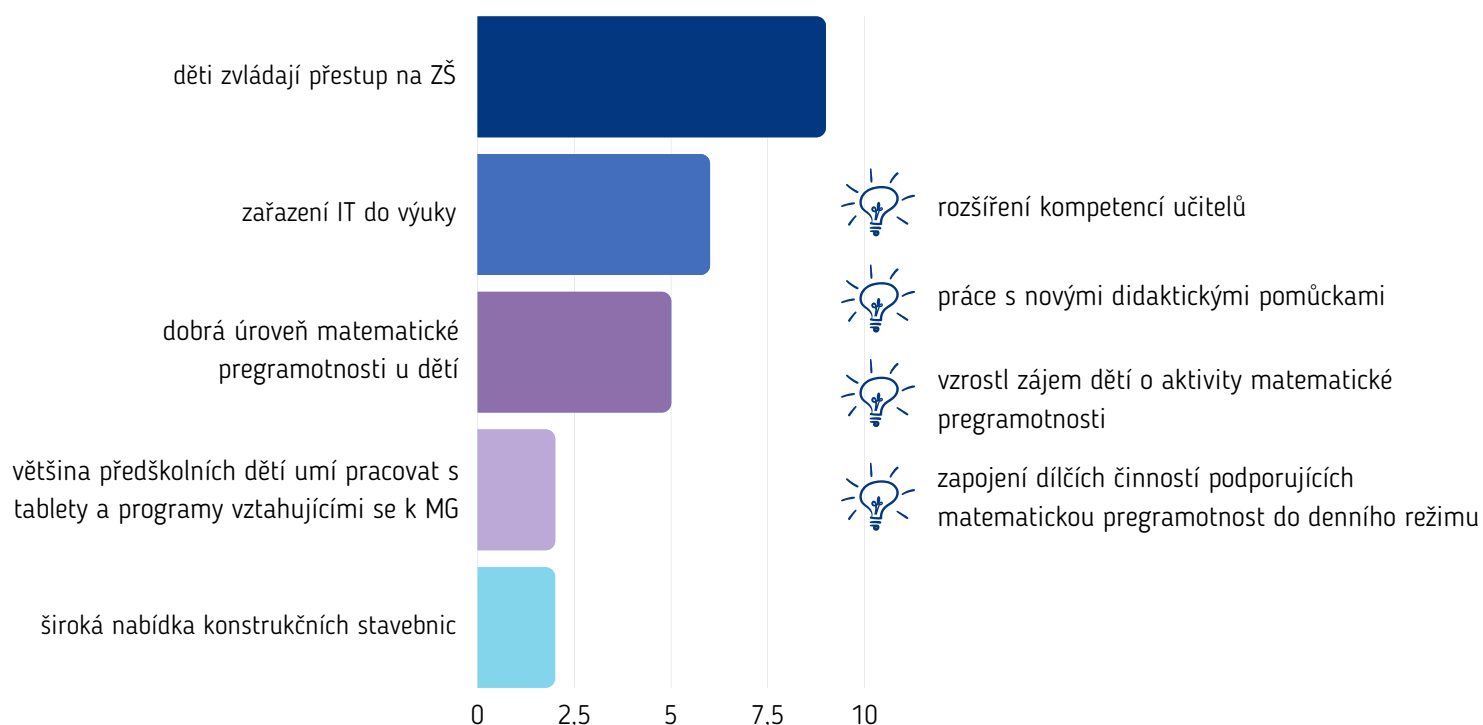
Následuje grafické znázornění odpovědí na 4 povinné otázky. Graf vlevo ukazuje četnost jednotlivých odpovědí. Jsou v něm zařazeny odpovědi, které byly uvedeny minimálně dvakrát. Vpravo jsou pak uvedeny odpovědi, které zpracovatelé tohoto dokumentu přišly zajímavé či unikátní.

Co proběhlo dobře

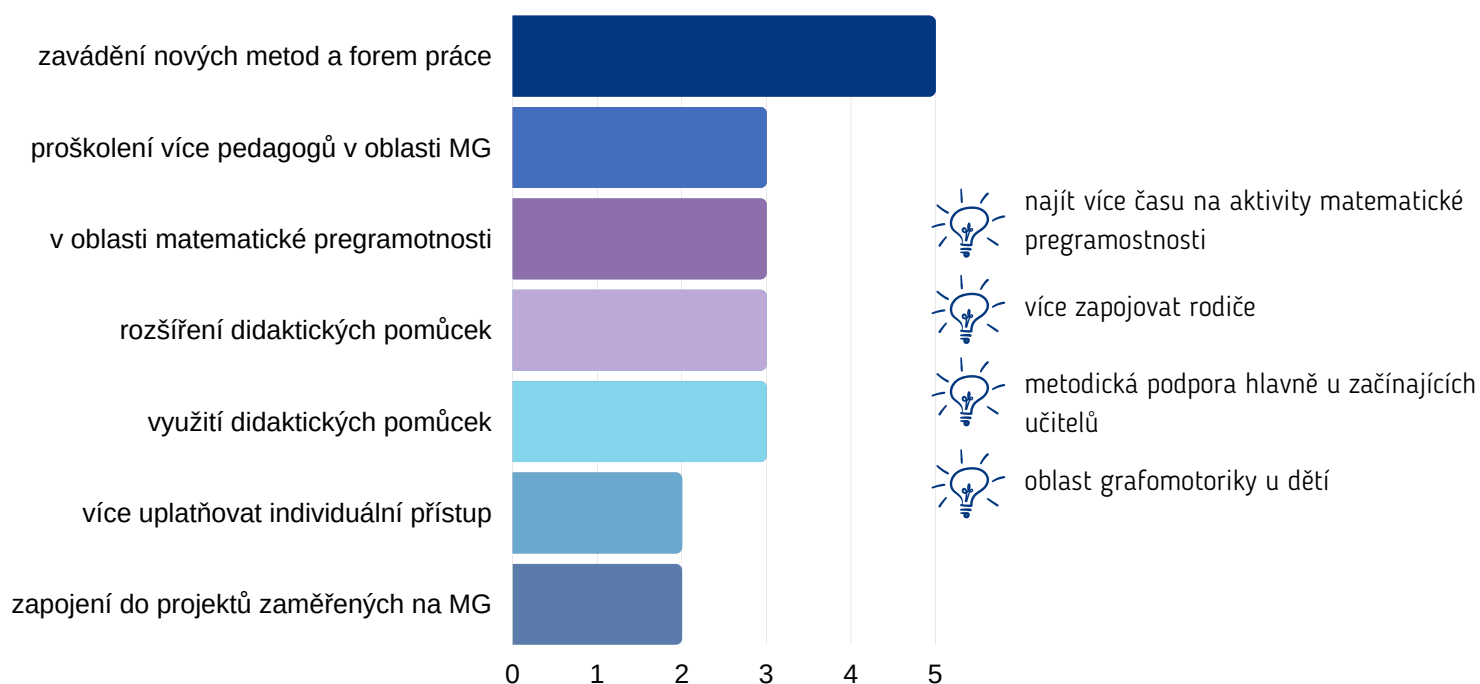
Mezi projekty, které proběhly dobře se řadí například Malá technická univerzita nebo projekt Stavitelé města. Dobře probíhaly také školní i mimoškolní soutěže a akce. Byly rozvíjeny jednotlivé oblasti matematické pregramotnosti jako např. manipulace s předměty, řešení labyrintu apod.

V čem byla škola úspěšná

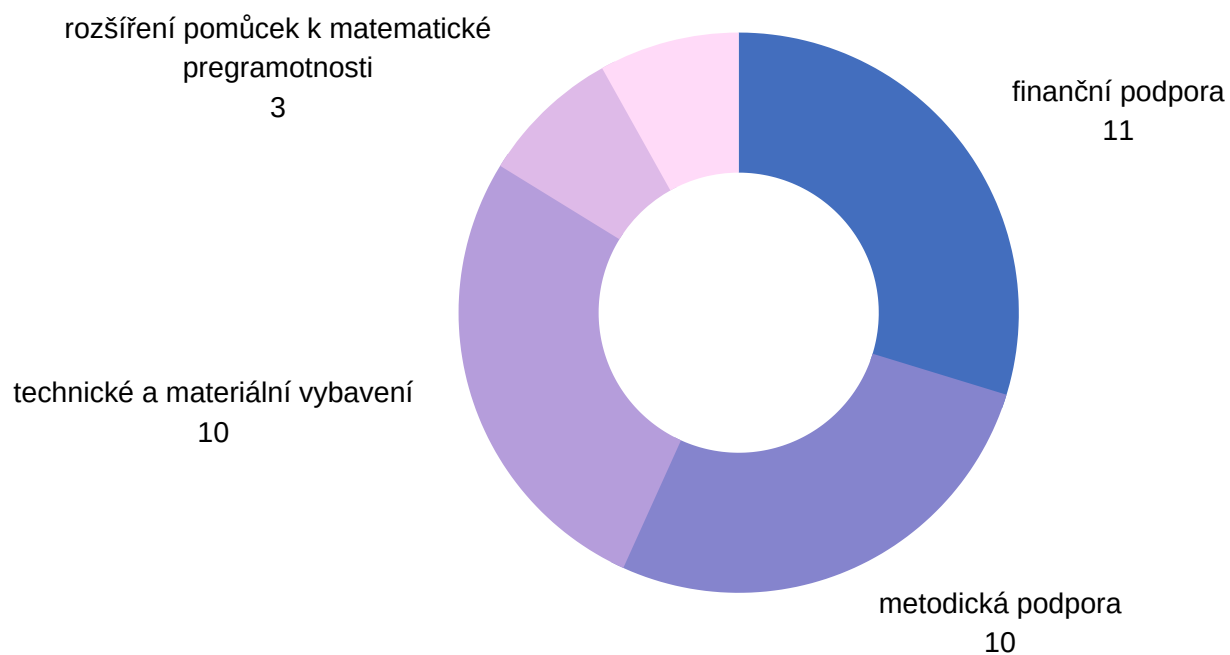
Do výuky byly v rámci ICT zařazeny např. vzdělávací programy na PC a interaktivní tabuli, robotické pomůcky, tablety nebo práce s 3D panelem. Dobrá úroveň matematické pregramotnosti u dětí znamená například, že se děti orientují v elementárních matematických pojmech, zvládají jednoduché myšlenkové operace apod.

V čem by se škola mohla zlepšit

Oblasti matematické pregramotnosti, ve kterých by se děti mohly zlepšit, jsou např. práce s piktoagramy, představy o kvantitě či logické uvažování. Jako nová či alternativní metoda výuky je nejčastěji zmiňována Hejného metoda.

V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Finanční podpora by nejčastěji sloužila k pořízení pomůcek, pořízení kvalitních monitorů a na školení pedagogů. Metodická podpora by například mohla ještě lépe vybavit pedagogy pro práci s chybou. Do technického a materiálního vybavení patří například interaktivní tabule, programy do tabletu či postupná obnova IT techniky. Jedna škola by také uvítala sdílení dobré praxe pedagogů.

2.3 Rozvoj potenciálu každého žáka a rovný přístup ke vzdělání

1 dotazník

3 povinné otázky

33 mateřských škol

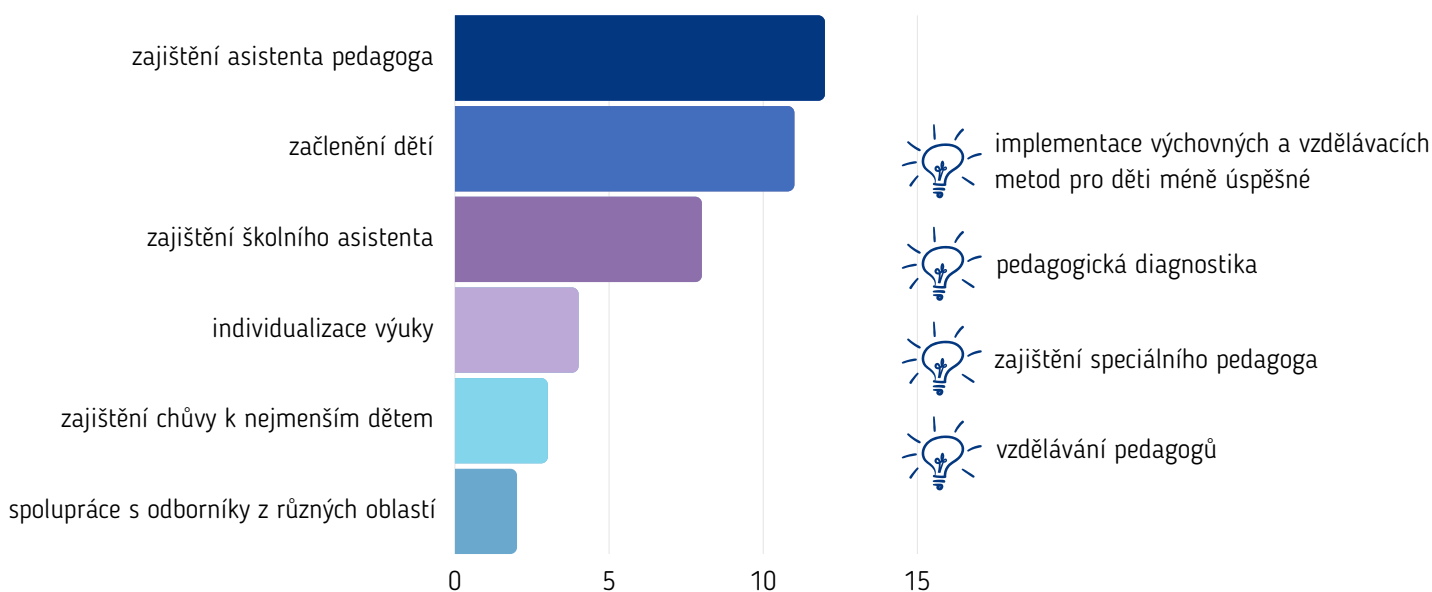

99 odpovědí k vyhodnocení

Tématem, kvalitního vzdělávání, rovného přístupu ke vzdělání či rozvojem potenciálu žáků se zabývá mnoho dokumentů. Pro podrobnější popis problematiky zde není prostor. Na tomto místě je však důležité sdělit následující: Přestože je rovný přístup ke vzdělání dlouhodobě součástí prioritních cílů vzdělávací politiky, mnohé strategické dokumenty na národní úrovni (např. Strategie vzdělávací politiky do roku 2020 či Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 - 2018) se shodují v tom, že jedním ze současných rizik, kterým v České republice čelíme, je zvyšování nerovnosti v přístupu ke vzdělání.

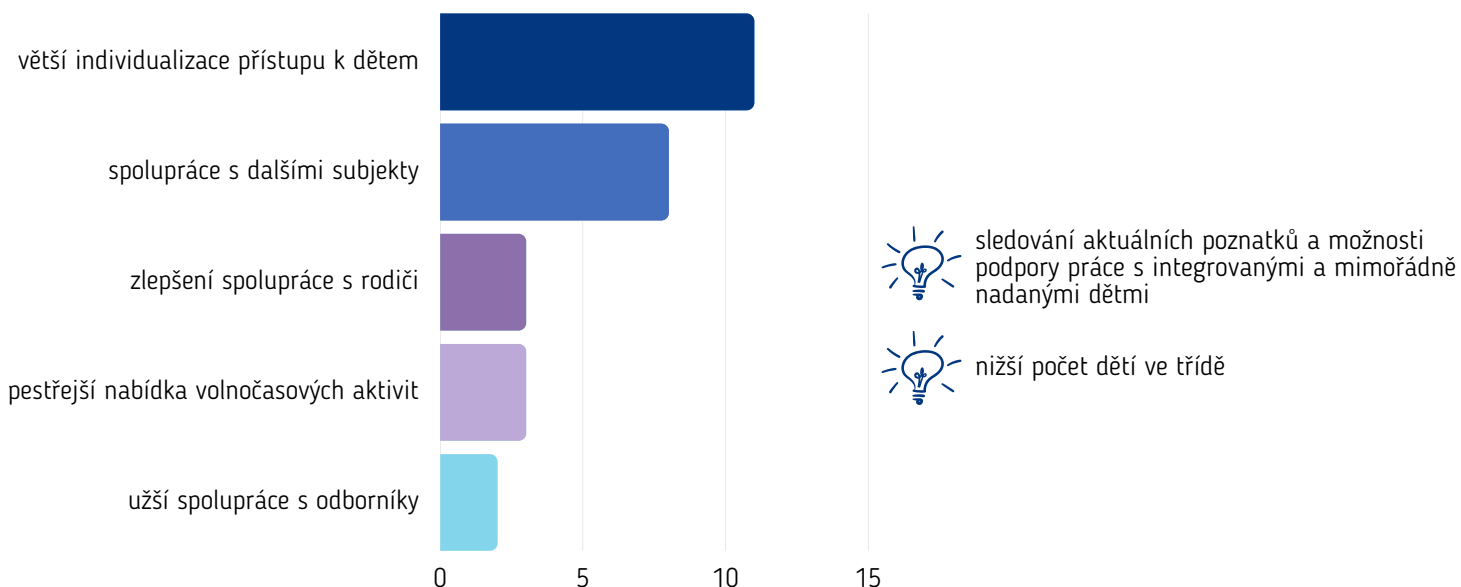
Následuje grafické znázornění odpovědí na 3 povinné otázky. Graf vlevo ukazuje četnost jednotlivých odpovědí. Jsou v něm zařazeny odpovědi, které byly uvedeny minimálně dvakrát. Vpravo jsou pak uvedeny odpovědi, které zpracovatelé tohoto dokumentu přišly zajímavé či unikátní.

Co proběhlo dobře

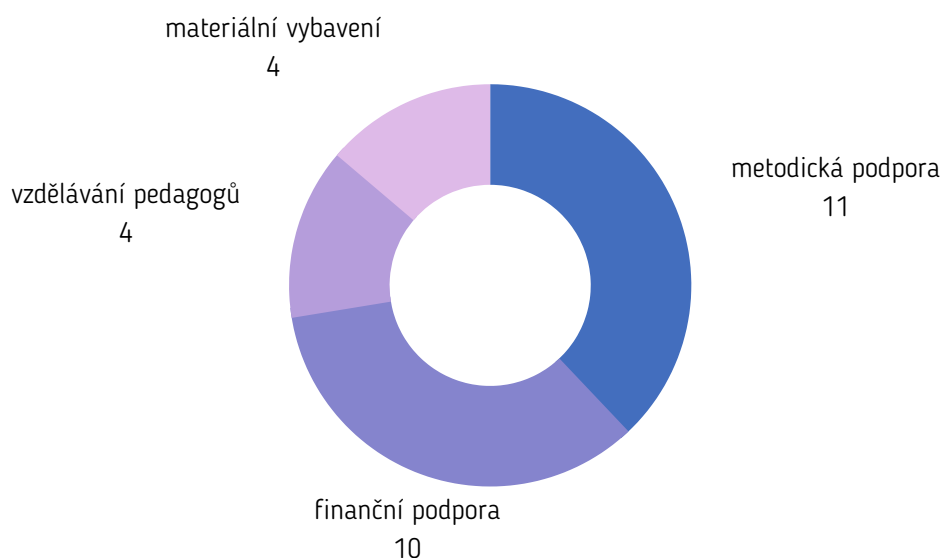
Došlo k začlenění dětí s logopedickou vadou, dětí ze sociálně slabých rodin, dětí z kulturně odlišného prostředí, dětí s podpůrnými opatřeními 3. až 5. stupně apod. Školy spolupracovaly např. se speciálně pedagogickým centrem nebo s rannou péčí.

V čem by se škola mohla zlepšit

Odborníci, které by školy potřebovaly ke spolupráci, jsou např. speciální pedagog či psycholog.

V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Metodicky by školy chtěly být podporovány např. v komunikaci s rodiči. Chtěly by být více informovány o problémech. Jedna škola by uvítala také metodickou podporu ze strany PPP. Finanční podporu by školy využily na obnovení a doplnění hraček a ICT, pro realizaci seminářů pro rodiče, pro posílení personální kapacity apod. Mezi žádoucí materiální vybavení se řadí pomůcky, interaktivní tabule a PC programy. Školy by také uvítaly zajištění více odborníků i úpravu počtu dětí na 1 učitelku.

2.4 Další potřeby rozvoje mateřských škol

1 dotazník

33 mateřských škol

1 povinná
otázka

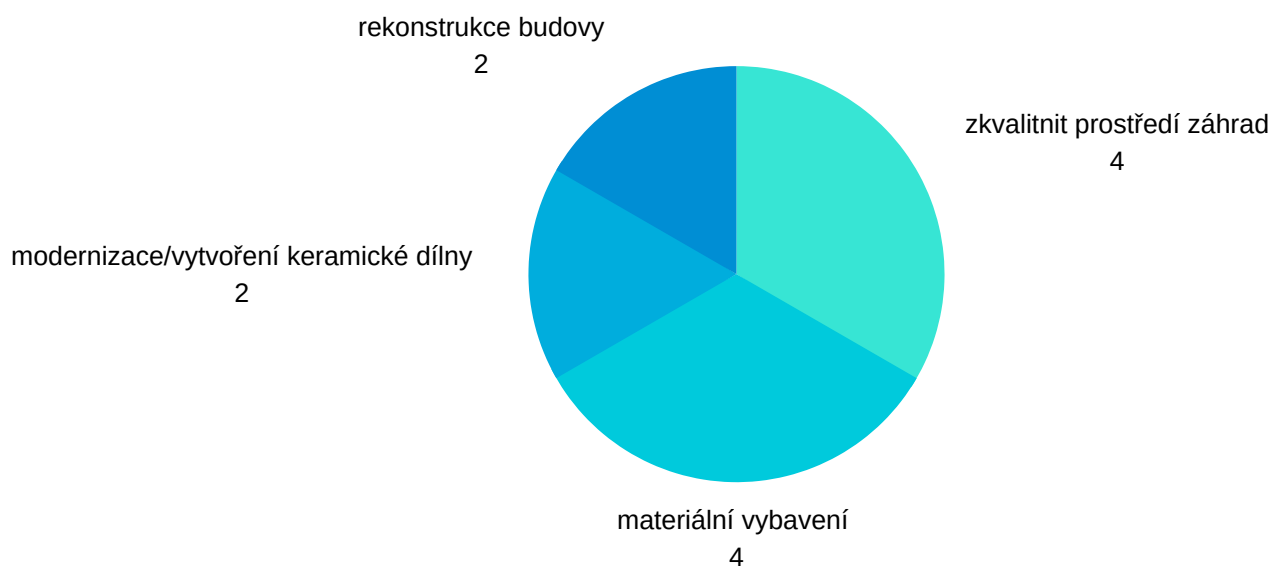

33 odpovědí k vyhodnocení

V tomto dotazníku mohli zástupci mateřských škol sdělit své další potřeby, pro které nebyl prostor v předchozích třech dotaznících.

Níže naleznete grafické znázornění odpovědí.

V čem by se škola mohla zlepšit

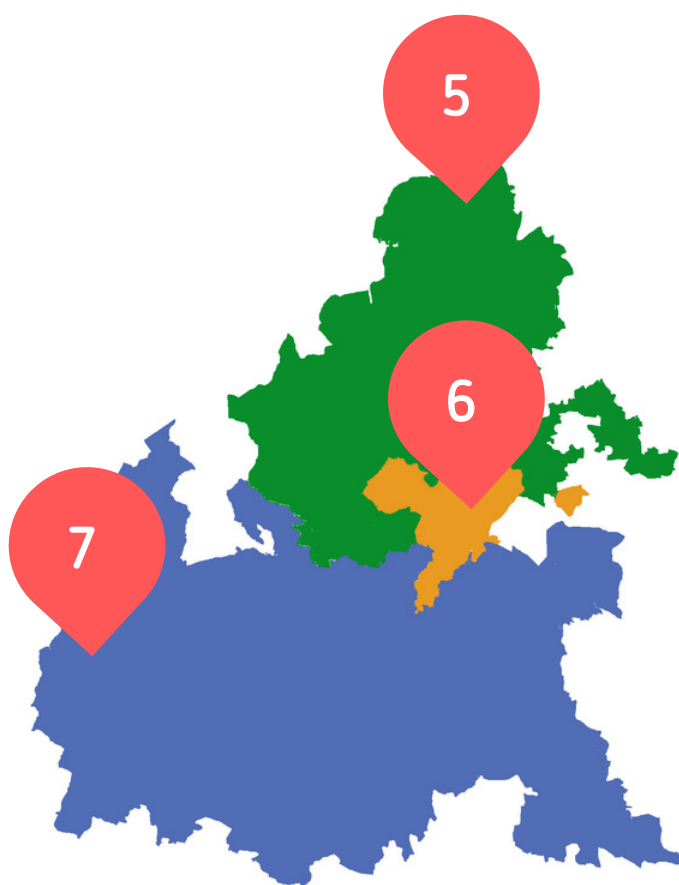
Dále také:

- bezbariérový přístup
- rekonstrukce oplocení, rekonstrukce budovy školky
- klimatizace
- vybavení na polytechnickou výchovu
- nové interiérové vybavení, modernizace tříd
- výstavba nové třídy
- školení pedagogů, častější sdílení
- vybudování venkovního altánu

3 ZÁKLADNÍ ŠKOLY

V projektu je zapojeno celkem 21 základních škol z území ORP Příbram. Na dotazník však odpovědělo škol 19. Přičemž jedna z nich je speciální základní školou. Společně s dalšími 6 se nachází na území MAS Podbrdsko. Na území MAS Brdy se nachází 5 základních škol. Zbývajících 6 škol se nachází přímo ve městě Příbram.

Tyto školy navštěvovalo k 30. 9. 2021 celkem 4 480 žáků. Celková kapacita těchto škol je 7 021. Žádná ze základních škol nemá zcela naplněnou kapacitu.

3.1 Čtenářská gramotnost

1 dotazník

19 základních škol

4 povinné otázky

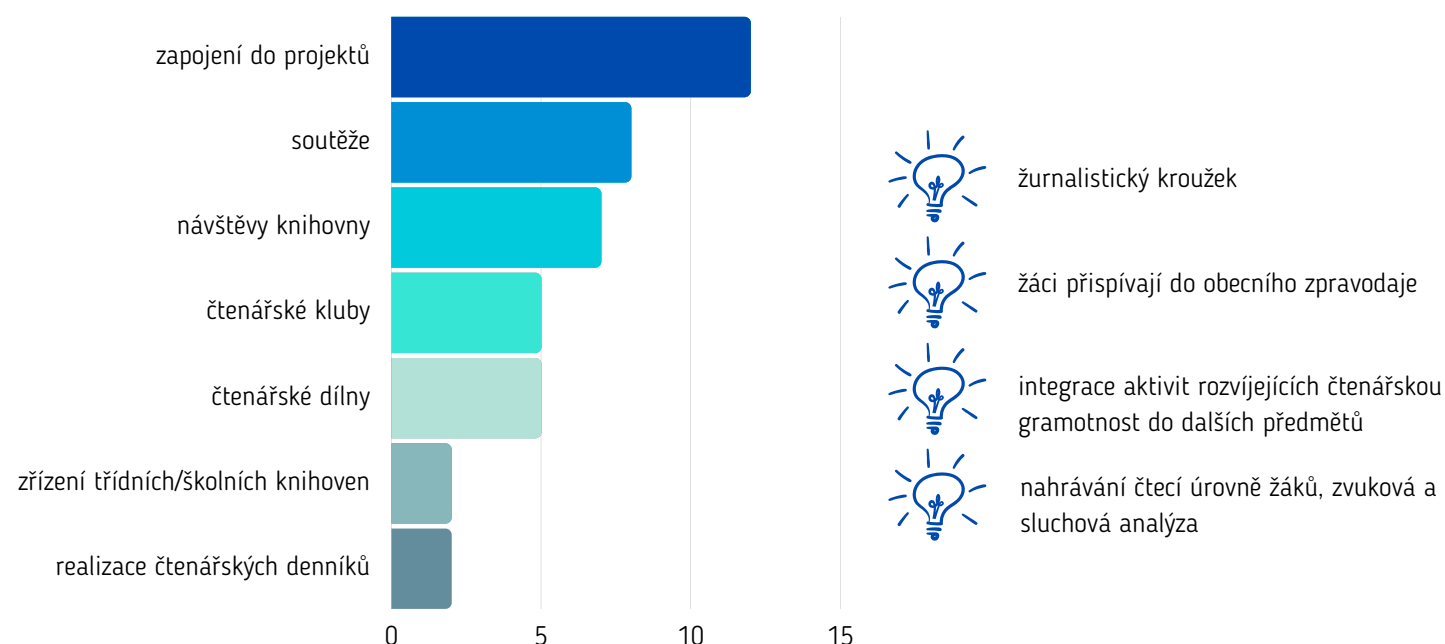
76 odpovědí k vyhodnocení

PISA 2018: Čtenářská gramotnost je schopnost porozumět textu, přemýšlet o něm, posuzovat ho, zabývat se jím, a používat ho k dosažení vlastních cílů, k rozvoji vlastních vědomostí a potenciálu a k aktivní účasti ve společnosti.

Národní ústav pro vzdělávání 2011: Čtenářská gramotnost je celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

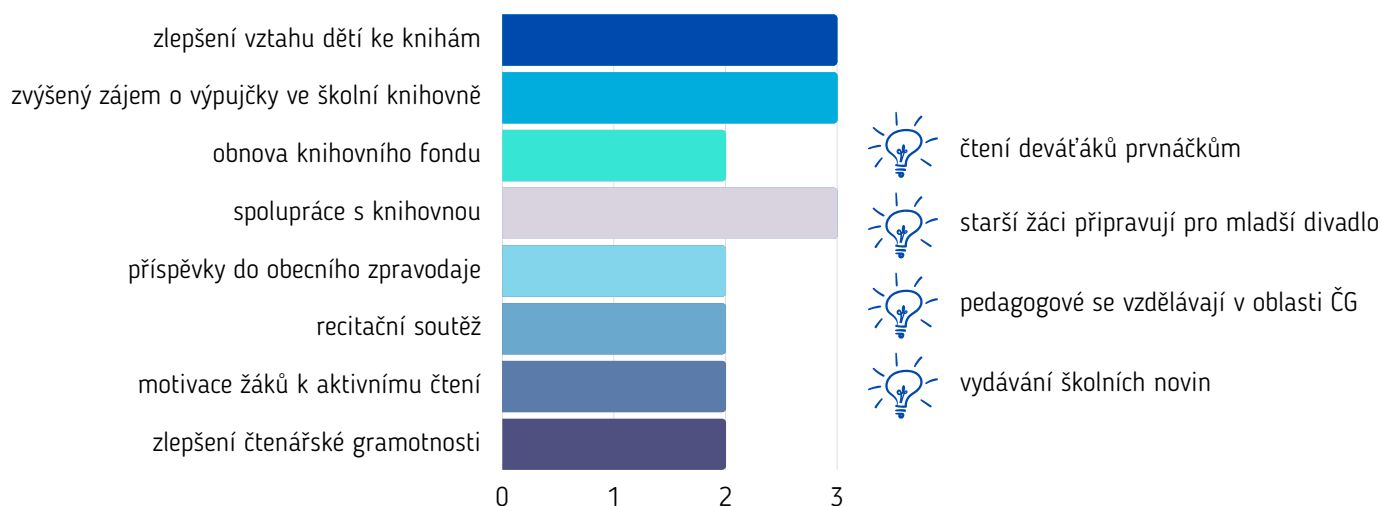
Následuje grafické znázornění odpovědí na 4 povinné otázky. Graf vlevo ukazuje četnost jednotlivých odpovědí. Jsou v něm zařazeny odpovědi, které byly uvedeny minimálně dvakrát. Vpravo jsou pak uvedeny odpovědi, které zpracovatelé tohoto dokumentu přišly zajímavé či unikátní.

Co proběhlo dobře

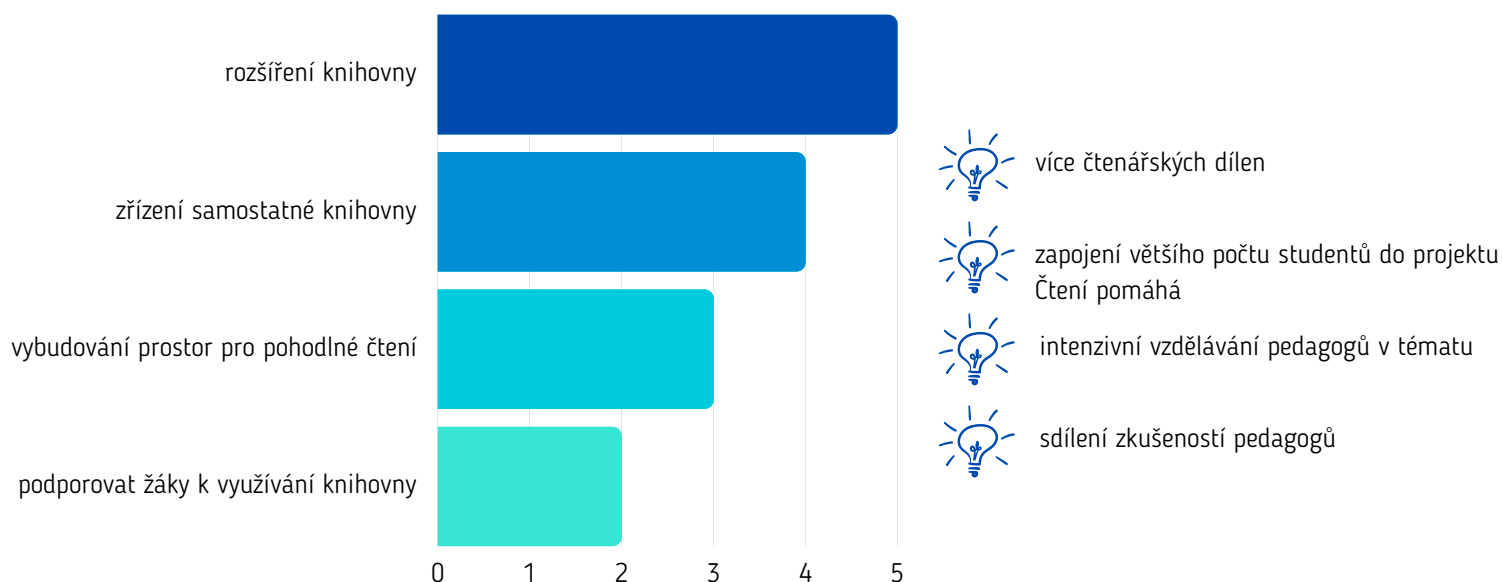

Školy se zapojily např. do projektů Pomáháme školám k úspěchu, Napiš pro mě, Čtení pomáhá, Noc s Andersenem nebo Česko čte dětem. Ze soutěží uvedme například třídní soutěž o nejlepšího čtenáře či recitační soutěže.

V čem byla škola úspěšná

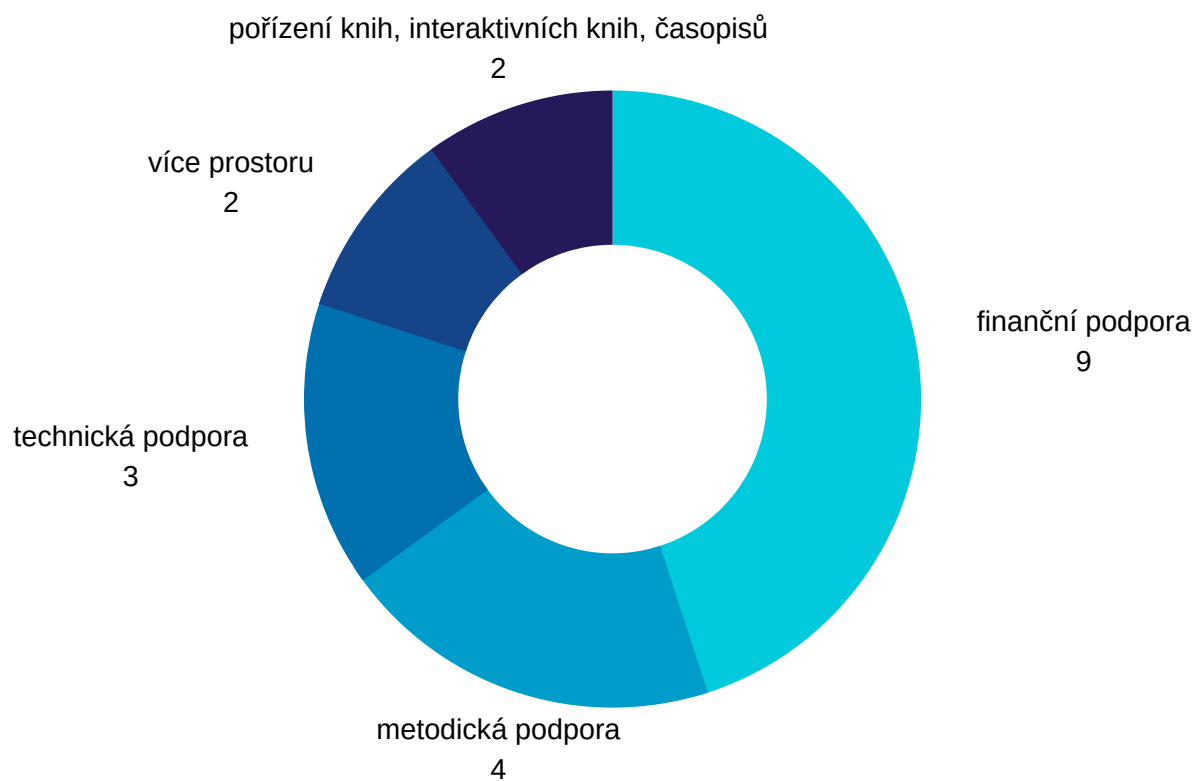

V čem by se škola mohla zlepšit

Knihovny by se měly rozšířit nejen o žákovské knihy, ale také o knihy pro učitele. Jedna škola by chtěla kromě knihovny vybudovat také studovnu. Jako prostor pro pohodlné čtení by školám mohly sloužit čtenářské koutky.

V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Finanční podporu by školy využily na vybavení třídních knihovniček, modernizaci stávající knihovny a na nákup knih a e-booků. Technická podpora znamená např. pořízení výpůjčního a evidenčního softwaru pro školní knihovnu.

3.2 Matematická gramotnost

1 dotazník

19 základních škol

4 povinné otázky

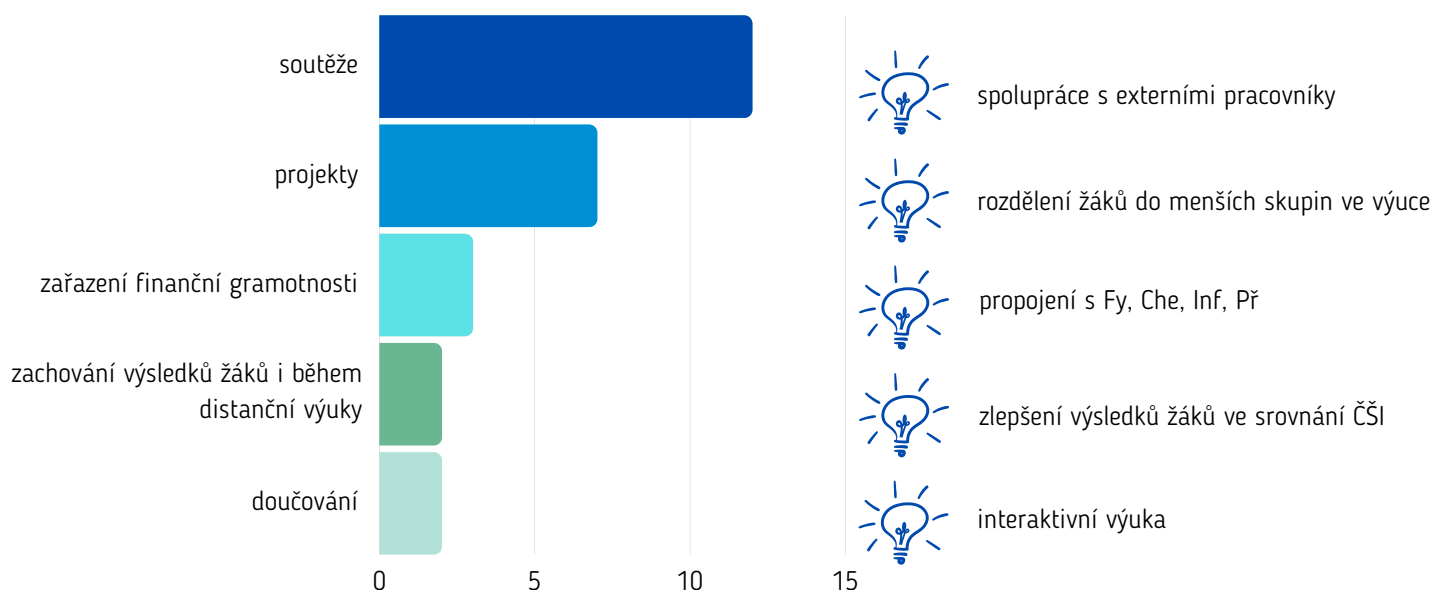

76 odpovědí k vyhodnocení

Výzkumný ústav pedagogický, 2010: *Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana.*

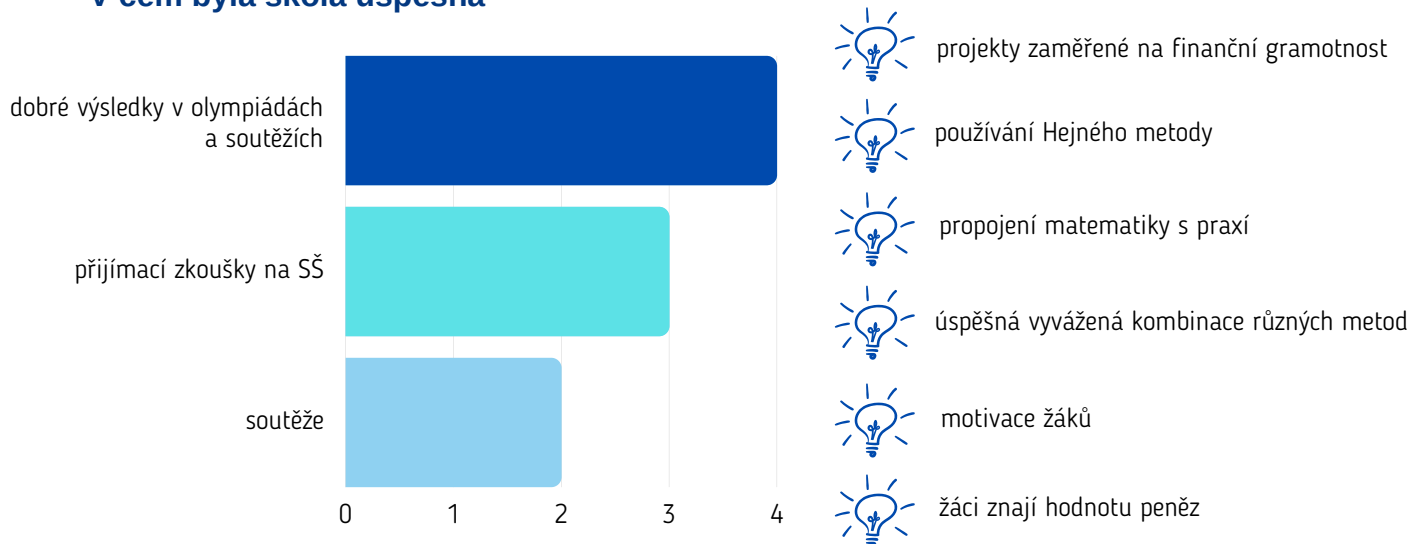
Následuje grafické znázornění odpovědí na 4 povinné otázky. Graf vlevo ukazuje četnost jednotlivých odpovědí. Jsou v něm zařazeny odpovědi, které byly uvedeny minimálně dvakrát. Vpravo jsou pak uvedeny odpovědi, které zpracovatelé tohoto dokumentu přišly zajímavé či unikátní.

Co proběhlo dobře

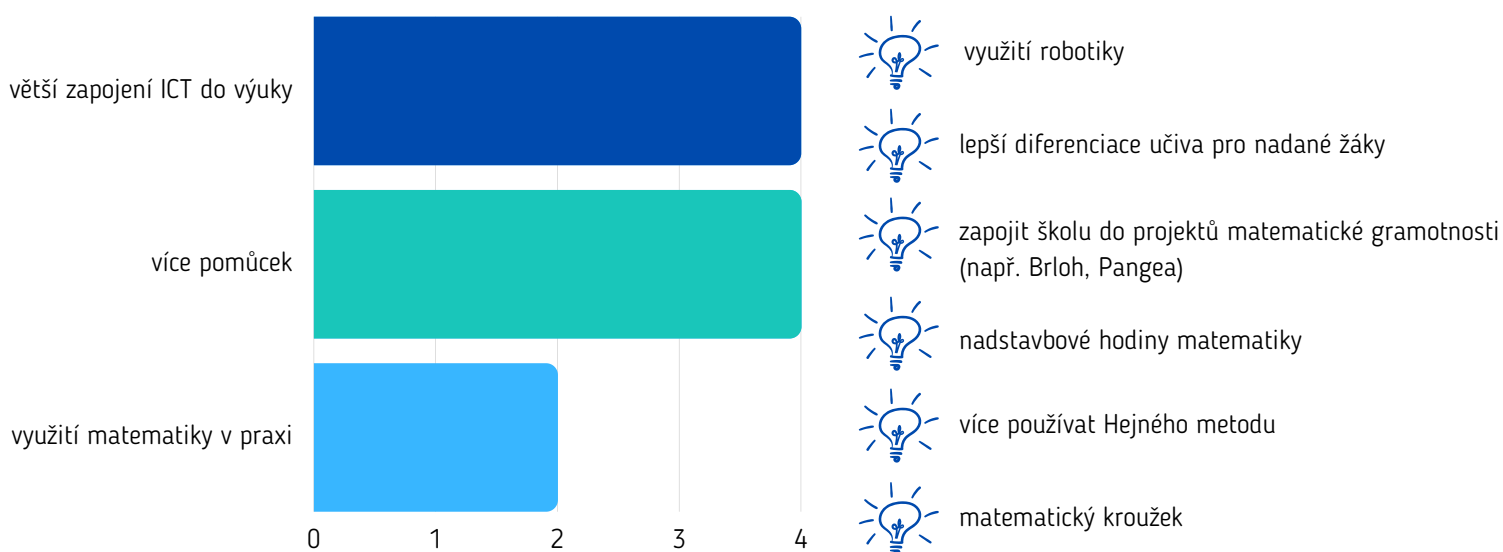

Nejčastěji se školy účastnily matematických olympiád a soutěže Matematický klokan. Probíhaly také třídní soutěže v matematice.

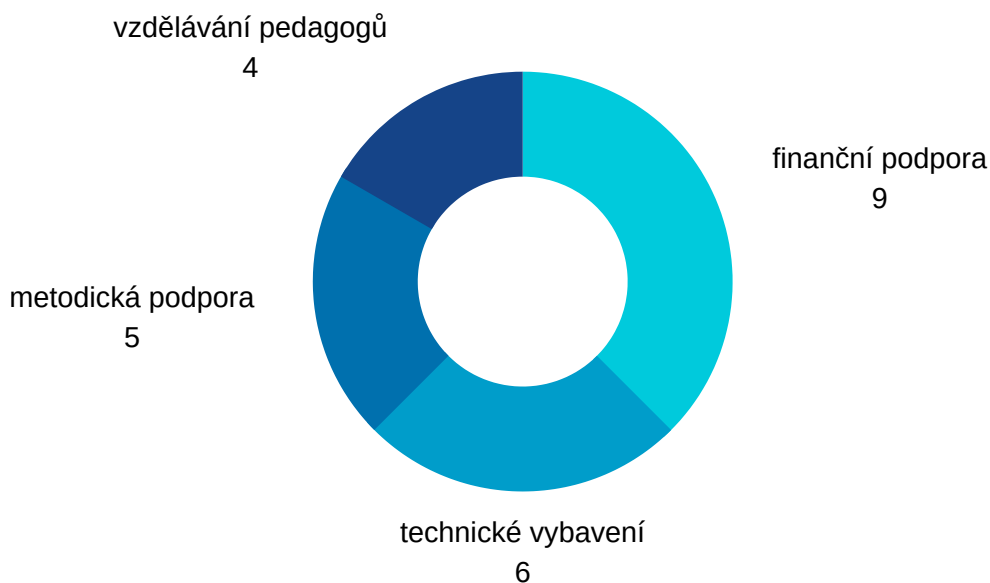
V čem byla škola úspěšná

V čem by se škola mohla zlepšit

V čem škola potřebuje pomoci, aby se škola mohla zlepšit

Finanční podporu by školy využily na zakoupení a obnovu ICT a na nákup pomůcek. Také by školám umožnila dělit početné třídy.

3.3 Rozvoj potenciálu každého žáka a rovný přístup ke vzdělání

1 dotazník

19 základních škol

3 povinné otázky

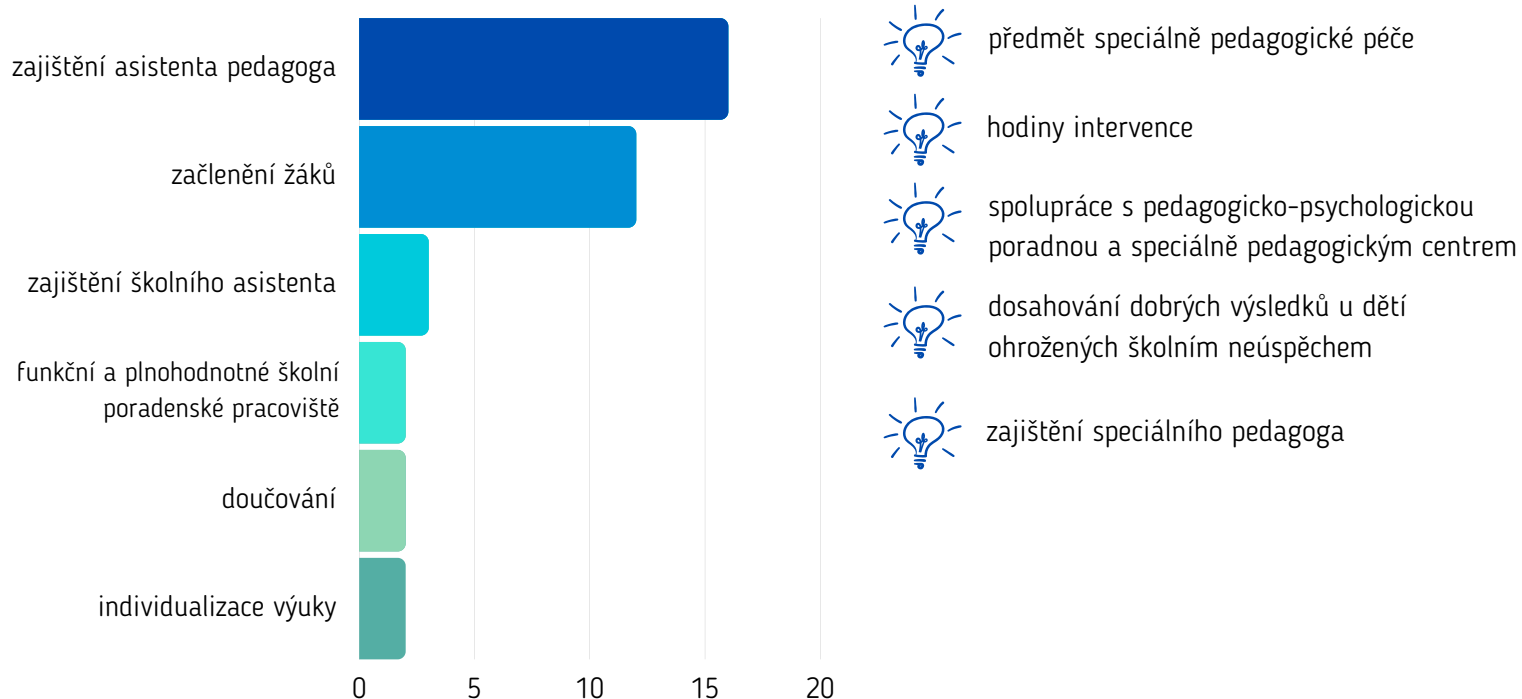

57 odpovědí k vyhodnocení

Tématem, kvalitního vzdělávání, rovného přístupu ke vzdělání či rozvojem potenciálu žáků se zabývá mnoho dokumentů. Pro podrobnější popis problematiky zde není prostor. Na tomto místě je však důležité sdělit následující: Přestože je rovný přístup ke vzdělání dlouhodobě součástí prioritních cílů vzdělávací politiky, mnohé strategické dokumenty na národní úrovni (např. Strategie vzdělávací politiky do roku 2020 či Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018) se shodují v tom, že jedním ze současných rizik, kterým v České republice čelíme, je zvyšování nerovnosti v přístupu ke vzdělání.

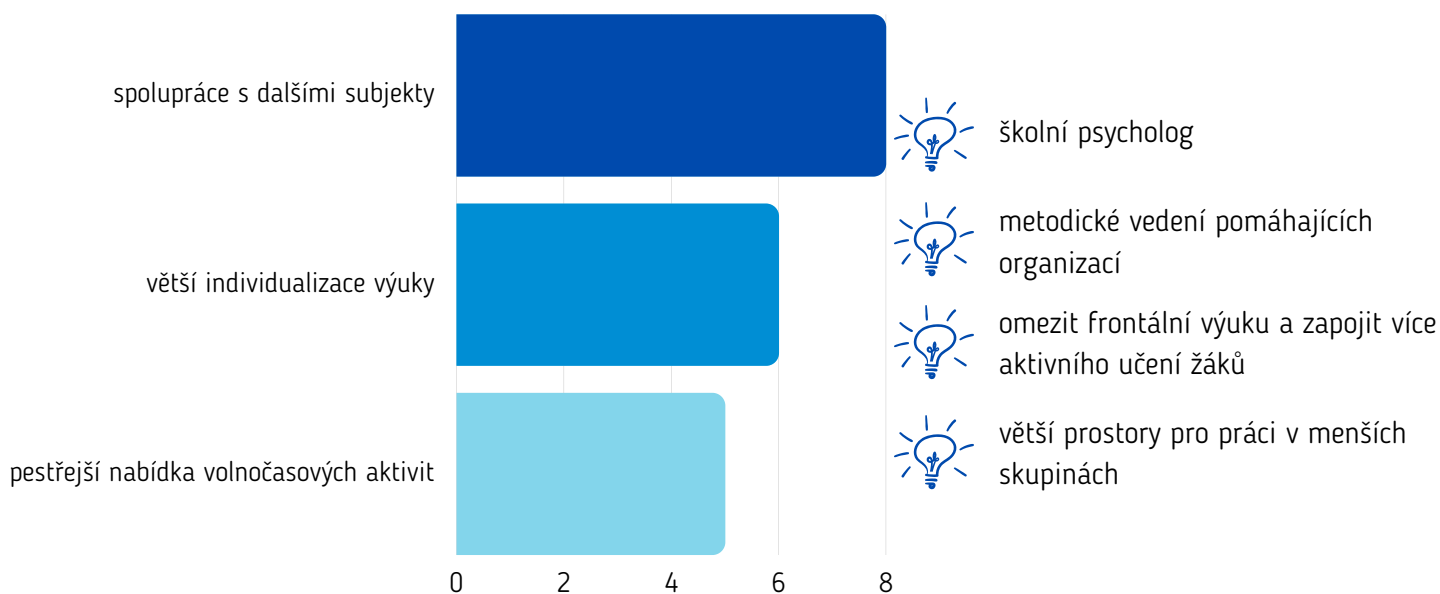
Následuje grafické znázornění odpovědí na 3 povinné otázky. Graf vlevo ukazuje četnost jednotlivých odpovědí. Jsou v něm zařazeny odpovědi, které byly uvedeny minimálně dvakrát. Vpravo jsou pak uvedeny odpovědi, které zpracovateli tohoto dokumentu přišly zajímavé či unikátní.

Co proběhlo dobře

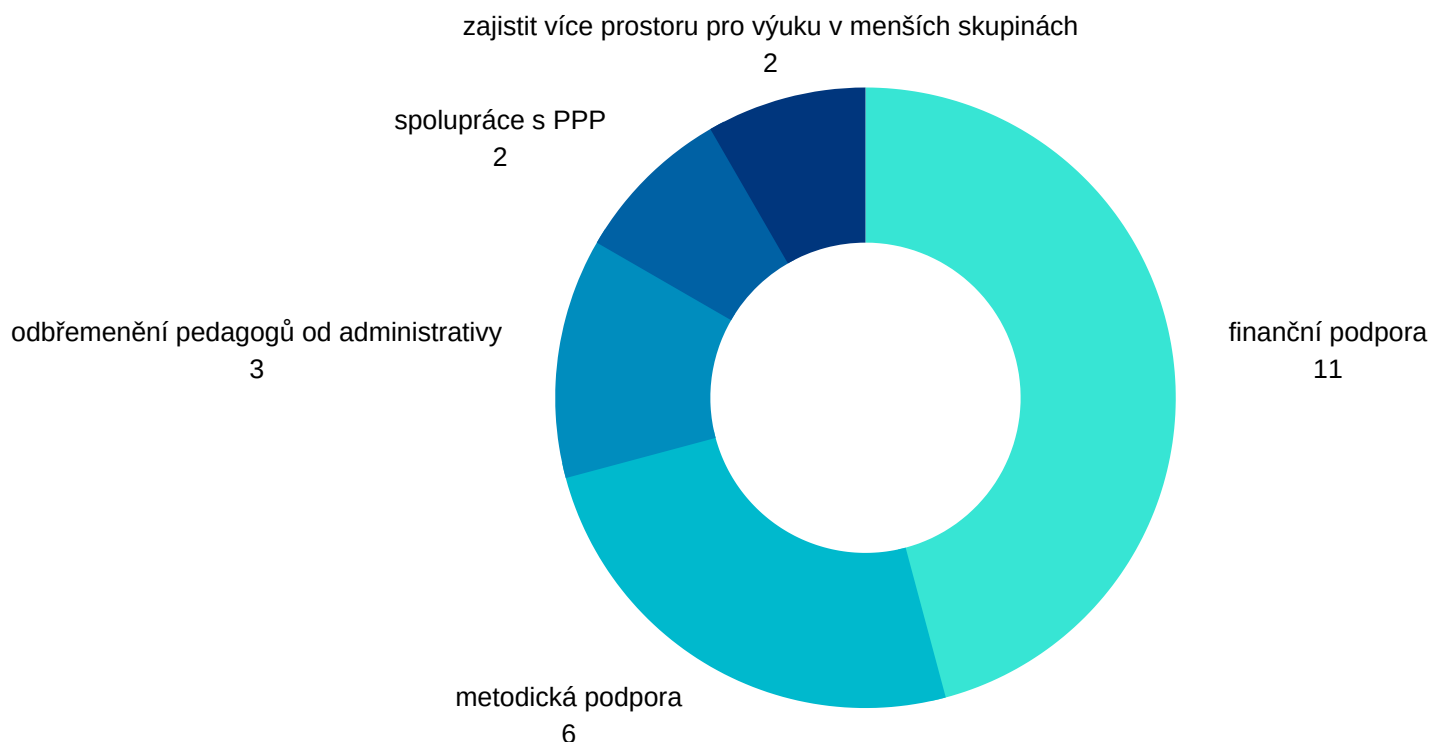
Školy úspěšně začlenily žáky například s těžkým zdravotním postižením, s poruchou autistického spektra, žáky s odlišným mateřským jazykem i ty z vyloučených lokalit.

V čem by se škola mohla zlepšit

Školy by chtěly spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odborníky. Je zájem také o spolupráci se ZŠ.

V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Finanční podporu by školy využily například na zajištění volnočasových aktivit, na vzdělávání pedagogů, na úvazek školního psychologa nebo ICT vybavení. Odbřemenění pedagogů od administrativy zahrnuje také zjednodušení výkazů. Některé činnosti by dle škol mohly být přesunuty na jiné subjekty. V rámci spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou by školy ocenily kratší objednací termíny a zefektivnění práce poradny.

3.4 Další potřeby rozvoje základních škol

1 dotazník

1 povinná otázka

19 základních škol

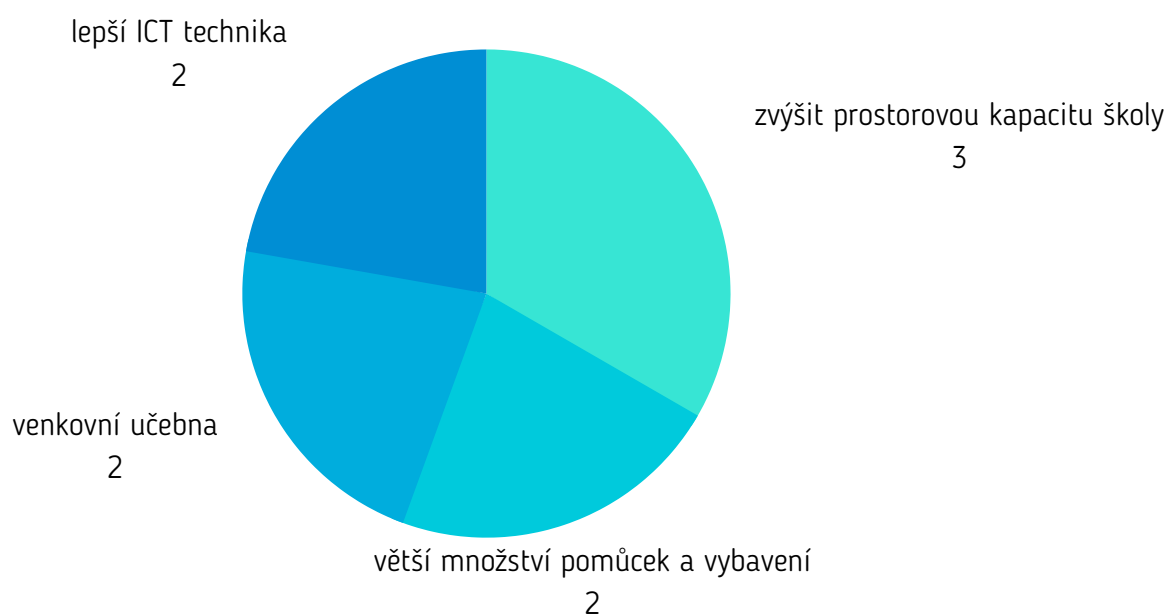

19 odpovědí k vyhodnocení

V tomto dotazníku mohli zástupci základních škol sdělit své další potřeby, pro které nebyl prostor v předchozích třech dotaznících. Kromě toho v něm byly obsaženy i otázky na potřebu zlepšení vybavení, opravu či dostavbu budovy, zvýšení počtu zaměstnanců nebo na podporu pedagogů.

Níže naleznete grafické znázornění odpovědí.

V čem by se škola mohla zlepšit

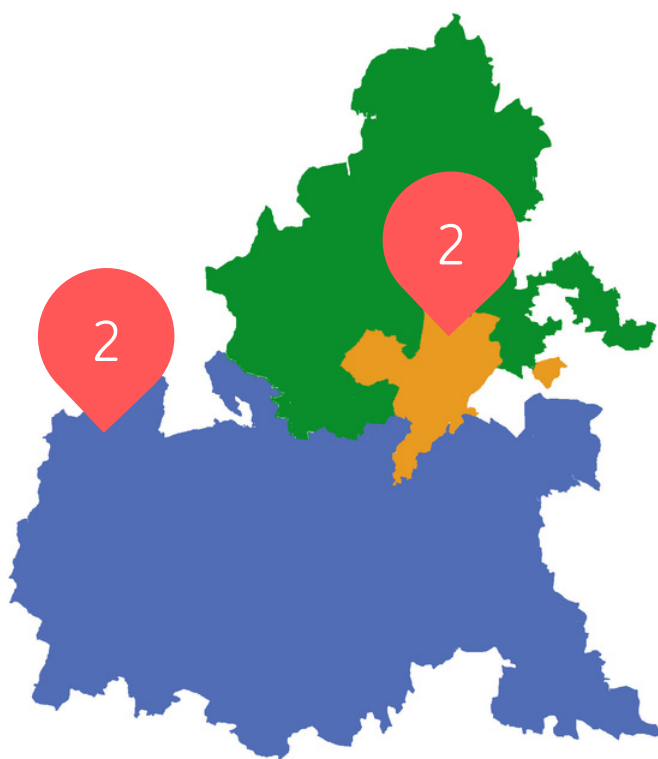

Dále také:

- vybavení odborných učeben
- moderní víceúčelové hřiště
- kvalitní personál, vzdělávání učitelů
- modernizace prostor
- prohloubení vztahu s rodiči, navázat spolupráci s dalšími subjekty
- zlepšení klima ve škole
- zvýšit prostorovou kapacitu školní družiny

4 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

V projektu jsou zapojeny 4 základní umělecké školy z celého území ORP Příbram. Rovnoměrně jsou rozděleny mezi území města Příbram a území MAS Podbrdsko. Tyto školy navštěvovalo k 30. 9. 2021 celkem 1 874 žáků. To činilo 86 % celkové kapacity.

4.1 Čtenářská gramotnost

Výuka v základních uměleckých školách se primárně zaměřuje na jinou oblast, než je čtenářská gramotnost. Přesto se realizační tým rozhodl těmto školám položit základní otázky, které se čtenářské gramotnosti týkají. Podle očekávání odpovídaly školy velmi málo.

K oblasti čtenářské gramotnosti se vyjádřila pouze jedna ZUŠ. Uvedla, že žáci se pečlivě učili číst noty.

4.2 Matematická gramotnost

Také u matematické gramotnosti platí, že se na její podporu základní umělecké školy nezaměřují. I v tomto případě se realizační tým rozhodl školám položit základní otázky, které se matematické gramotnosti týkají. Podle očekávání odpovídaly školy velmi málo.

Na otázku **"Co proběhlo v oblasti matematické gramotnosti dobře"** jedna ze škol odpověděla, že žáci správně počítají rytmus.

4.3 Rozvoj potenciálu každého žáka a rovný přístup ke vzdělání

Tématem, kvalitního vzdělávání, rovného přístupu ke vzdělání či rozvojem potenciálu žáků se zabývá mnoho dokumentů. Pro podrobnější popis problematiky zde není prostor. Na tomto místě je však důležité sdělit následující: Přestože je rovný přístup ke vzdělání dlouhodobě součástí prioritních cílů vzdělávací politiky, mnohé strategické dokumenty na národní úrovni (např. Strategie vzdělávací politiky do roku 2020 či Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018) se shodují v tom, že jedním ze současných rizik, kterým v České republice čelíme, je zvyšování nerovnosti v přístupu ke vzdělání.

Co proběhlo dobře

- * vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- * individuální přístup
- * vzdělávání nadaných žáků dle individuálních plánů
- * všichni žáci zvládají běžnou výuku

V jakých oblastech by se škola mohla zlepšit

- * rozvíjení spolupráce s dalšími subjekty

V čem potřebuje škola pomoci, aby se mohla zlepšit

- * finanční podpora
- * metodická podpora

4.4 Další potřeby rozvoje základních uměleckých škol

Školy chtějí vylepšit zázemí pro pedagogy i žáky, rozšířit půdní prostory a využívat je jako multifunkční sál a nahrávací studio, používat formativní hodnocení. Dalé také zvýšit počet svých žáků, zlepšit propagaci školy a používat nové metody ve výuce.